

рівню високорозвиненої держави і позитивно впливає на економіку України.

Однак, на сьогодні залізнична галузь України не в повній мірі готова до забезпечення перевезень у належних обсягах. Внаслідок недостатнього розвитку нормативно-правової бази і низького інвестиційного потенціалу збільшується зношеність технічних засобів, погіршується їх структура, не забезпечується належна безпека руху та якість транспортно-логістичних послуг. Все це в умовах жорсткої конкуренції призводить до витіснення українських залізниць з міжнародних ринків транспортних послуг, знижує якість обслуговування вітчизняних підприємств і населення, створює реальну загрозу економічній безпеці держави.

На сьогоднішній день транспортна політика розвинутих європейських країн орієнтована на організація функціонування і розвитку міжнародних транспортно-логістичних систем та поглиблення транспортного співробітництва між країнами. Це обумовлено факторами нової науково-технічної революції та світовими інтеграційними процесами. В Україні зношеність вантажних вагонів становить 89,7%, середній вік локомотивів перевищує 40 років. Тому слід залучати приватні компанії, які володіють 37,7% від загального вагонного парку, адже формування нових організаційних структур вимагає залучення значних інвестицій, зокрема на розвиток логістичної інфраструктури. Також слід розробити основні положення методики оцінки ефективності цільових програм створення транспортно-логістичних систем, що враховують специфіку розвитку транспорту, включаючи особливості розвитку транспортно-логістичної інфраструктури.

В умовах сучасного розвитку економіки на основі процесів глобалізації та інтеграції, постійних зовнішніх викликів транспортно-логістична система України розглядається в якості найважливішого чинника конкурентоспроможності країни. Проект Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року розроблено за участю експертів ЄС в рамках другого компоненту проекту технічної допомоги ЄС «Підтримка імплементації Угоди про асоціацію та Національної транспортної стратегії в Україні» для забезпечення комплексного бачення глобальних пріоритетів трансмодальної політики і визначення напрямів розвитку галузі на період до 2030 року. Загальна мета проекту Стратегії полягає у визначенні концептуальних засад формування та реалізації державної політики в

галузі транспорту, спрямованих на створення інтегрованого до світової транспортної мережі ефективно функціонуючого транспортного комплексу України, підвищення інвестиційної привабливості транспортної галузі, задоволення потреб населення у перевезеннях та покращення умов ведення бізнесу задля стійкого економічного та соціального розвитку країни.

Реалізацію Національної транспортної стратегії України можна реалізувати виділивши один із пріоритетів - розвиток транспортно-логістичного комплексу, серед яких: створення мережі транспортно-логістичних кластерів (ТЛК); розширення міжнародного співробітництва та інтеграція транспортного потенціалу країни в структури міжнародних транспортних коридорів (МТК). Це вимагає застосування принципово нових наукових підходів, в основі яких закладені сучасні логістичні принципи розвитку транспортної інфраструктури з урахуванням особливостей формування ТЛК і їх інтеграції в існуючі структури МТК.

УДК 658.7:656.2(477)

РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ ЗА РАХУНОК ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Корінь М.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Залізничний транспорт відіграє провідну роль в соціально-економічному розвитку України. Від стану його інфраструктури та рухомого складу, рівня безпеки виконання перевезень та якості транспортного обслуговування залежить не тільки економічний розвиток країни, але й можливість ефективної інтеграції в європейську транспортну систему, використання транзитного потенціалу та створення умов для вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів. За своєю географічною конфігурацією система українських залізниць виступає важливим учасником в системі міжнародних транспортних зв'язків та з'єднуючою ланкою європейського та азіатського континентів [1].

В умовах глобалізації міжнародної економіки та торгівлі відбувається трансформація

підходів до організації процесів транспортування вантажів в бік збільшення частки комплексного транспортно-логістичного обслуговування, що передбачає виконання процесу транспортування найбільш раціональними маршрутами та на високому рівні логістичного сервісу. Така зміна підходів до організації процесу транспортно-логістичного обслуговування обумовлена прагненням компаній-споживачів скоротити витрати на транспортування та оптимізувати товарні запаси, що в умовах розвитку транспортно-логістичного бізнесу реалізується в наступному:

- оптимізації транспортних маршрутів і відповідно, скорочення рівня транспортних витрат в собівартості продукції;
- передачі функцій з управління та регулювання виробничих запасів транспортно-логістичним компаніям;
- скороченні кількості складських площ та наближення їх розміщення безпосередньо до місця споживання;
- використанні сучасних методів зберігання, зокрема, таких як крос-докінг.

В умовах динамічного розвитку ринку транспортно-логістичних послуг розвиток залізничного транспорту України на інноваційних засадах вимагає впровадження і сучасників підходів до організації процесу транспорту шляхом розвитку саме сектору транспортно-логістичних послуг ПАТ «Українська залізниця». Сьогодні вже реалізовано окремі заходи щодо формування транспортно-логістичного сектору ПАТ «Українська залізниця». Зокрема, в структурі управління галузі виділено окремий підрозділ, що відповідатиме за реалізацію стратегії транспортно-логістичного обслуговування. Важливим кроком стало і створення Українського державного центру транспортно-логістичного сервісу «Ліски» з філіями в містах-центрах відповідних залізниць: Південній залізниці - у Харкові, Донецькій залізниці - у Луганську і Донецьку, Придніпровській залізниці - у Дніпропетровську, Одеській залізниці - в Одесі, який повинен якісно змінити технологію роботи ПЗТ, забезпечити розвиток контейнерної системи в Україні та розширити сфери діяльності залізничного транспорту на внутрішньому і зовнішньому ринках перевезень [2]. Однак, незважаючи на це, й досі транспортно-логістичний бізнес на залізничному транспорті не отримав достатнього поширення.

В першу чергу, розвиток транспортно-логістичного послуг на залізничному транспорті України має супроводжувати впровадження інтелектуальних технологій організації руху

поїздів, що дозволяють оперативно управляти процесом транспортування вантажів і пасажирів, маючи можливість аналізувати та прогнозувати події, виникаючі в процесі обслуговування споживачів. Однією з таких технологій є система SCEM (Supply Chain Event Management), що дозволяє на основі інформації про постачальників, виробників та споживачів комплексно управляти ланцюгом постачань, оперативно реагуючи на зміни в ньому за рахунок постійного контролю за статусом виконання замовлення. Окрім цього, формування інтегрованого інформаційного середовища для надання комплексних транспортно-логістичних послуг має відбуватися і за рахунок включення до складу корпоративної інформаційної системи такого роду систем, як Customer Relationship Management (CRM), Supplier Relationship Management (SRM), E-Supply Chain Management (e-SCM), а також інструментів для технічної реалізації координації в ланцюзі постачань (EDI, XML) та управління технічною інфраструктурою (RFID, Trace&Tracking) [3]. Їх впровадження дозволить не лише створити середовище для інтегрованого планування та управління процесами транспортно-логістичного обслуговування, але й зменшити витрати часу на організацію перевезень за рахунок консолідації даних в єдиному банку даних, забезпечити надійність та комфортність перевезень, сприятиме координації і комунікації учасників процесу транспорту та в цілому підвищенню ефективності функціонування залізничного транспорту.

Список використаних джерел

1. Перспективы развития рынка железнодорожных перевозок Единого экономического пространства [Текст]. – Алматы, 2014. – с. 127.
2. Офіційний сайт Українського центру транспортно-логістичного сервісу «Ліски» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://liski.ua/>. – Назва з екрана.
3. Прокофьев Д.Ю. Интегрированная информационная система управления функционированием мультимодального транспортно-логистического центра (МТЛЦ) / Д.Ю. Прокофьев, Т.А. Прокофьева, В.И. Сергеев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://publications.hse.ru/mirror/pubs/share/folder/285nl2g5wc/direct/74392450>. - Загл. с экрана.